

<i>Sygn. akt</i>	<i>III AUa 913/14</i>
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **11 marca 2015 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSA Alicja Podczaska
	Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **11 marca 2015 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **L. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o ponowne ustalenie wysokości emerytury

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **25 września 2014 r.** sygn. akt **III U 656/14**

oddala apelację

Sygn. akt III AUa 913/14

Uzasadnienie

wyroku z dnia 11 marca 2015 r.

Decyzją z dnia 7 stycznia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy L. B. przyznania emerytury, dochodzonego wnioskiem z dnia 5 grudnia 2013 r. w trybie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń

Spółecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz.1440 ze zm.). Powołując w podstawie prawnej decyzji art. 55 w związku z art. 26 i art. 27 wyżej wymienionej ustawy organ rentowy stwierdził, że wnioskodawcy nie przysługuje prawo do do będąc urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. nabył już prawo do świadczeń emerytalnych obliczonych na podstawie art. 53 ustawy emerytalno-rentowej ,które nadto były przez niego pobierane . W tym zakresie organ rentowy wskazywał na wcześniejszą emeryturę przyznaną na mocy decyzji ZUS z dnia 24 sierpnia 2009 r. na podstawie art. 29 ustawy emerytalno-rentowej i kolejną z tytułu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego przyznaną decyzją ZUS z dnia 15 kwietnia 2013 r. na podstawie art. 27 wyżej powołanej ustawy .

Wnioskodawca L. B. odwołał się od decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu. W odwołaniu z dnia 29 stycznia 2014 r. wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do emerytury wyliczonej wg nowych zasad , wnioskodawca zarzucił, że w świetle brzmienia art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz.1440 ze zm.) stanowisko organu rentowego jest nieuprawnione, jako że przepis ten w żadnym razie nie uzależnia obliczenia kapitałowej emerytury nabytej w powszechnym wieku emerytalnym od uprzedniego nie pobierania jakiegokolwiek świadczenia emerytalnego obliczonego wg starych zasad. Na potwierdzenie zaś swych racji odwołujący powoływał się na stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 10 lipca 2013 r. II UK 424/12 . Wnioskodawca stwierdzał więc, że spełnił wszystkie przewidziane w powoływanym przepisie warunki do przeliczenia świadczenia, zauważając przy tym , że w okresie od 1 października 2011r. do 22 listopada 2012r. wypłata jego wcześniejszej emerytury była wstrzymana.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 23 maja 2014 r. pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wnosił o oddalenie żądania wnioskodawcy z tych samych względów ,które przywołane zostały w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Niezależnie od tego pozwany organ rentowy zauważał że art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz.1440 ze zm.) nie stanowi samodzielnej podstawy przyznania emerytury ,a umożliwia jedynie ustalenie najbardziej korzystnej wysokości świadczenia przyznanego na podstawie art. 27 w/w ustawy . Prawo zaś do tego rodzaju świadczenia odwołujący już nabył i je pobiera wg zasad przewidzianych w art. 53 ustawy emerytalno-rentowej . Ponadto organ rentowy zwracał uwagę , że w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013r.II UZP 4/13 jego stanowisko procesowe w przedmiotowej sprawie jest w pełni zasadne , ponieważ z uchwały tej wynika ,że art. 55 ustawy emerytalno-rentowej znajduje zastosowanie wyłącznie w sytuacji osób które nie pobierały wcześniej świadczenia emerytalnego .

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu , po rozpoznaniu odwołania L. B., wyrokiem z dnia 25 września 2014 r. (sygn. akt III U 656/14) zmienił zaskarżoną decyzję, zobowiązując pozwany organ rentowy do ustalenia wysokości emerytury wnioskodawcy na podstawie art. 26 ustawy emerytalno-rentowej ,począwszy od dnia 5 grudnia 2013 r.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy w T. ustalił że wnioskodawca L. B. ur. (...) na mocy decyzji ZUS z dnia 24 sierpnia 2009 r. nabył prawo do wcześniejszej emerytury przewidzianej w art. 29 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz.1440 ze zm.) – zwanej dalej ustawą emerytalną rentową -począwszy od dnia 1 czerwca 2009 r., i świadczenie to było mu wypłacane aż do dnia 1 października 2011 r. kiedy to organ rentowy wstrzymał wypłatę emerytury na skutek obowiązujących wówczas przepisów prawa ,które przewidywały ten skutek w odniesieniu świadczeniobiorców kontynuujących zatrudnienie u swego dotychczasowego pracodawcy. Zakwestionowanie przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 listopada 2012 r. K 2/12 konstytucyjności tego rodzaju rozwiązania prawnego spowodowało ,że organ rentowym od dnia 22 listopada 2012 r. podjął wypłatę emerytury wnioskodawcy, po czym Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu wyrokiem z dnia 3 września 2013 r. sygn. akt III U 454/ 13 potwierdził uprawnienie odwołującego do wypłaty omawianego świadczenia także za okres wsteczny tj. 1 października 2011 r. do 21 i listopada 2012 r. Wnioskodawca L. B. cały czas przy tym kontynuował zatrudnienie w Spółdzielni (...)w S. ,podlegając ubezpieczeniom aż do dnia 31 marca 2013 r. kiedy to doszło do rozwiązania stosunku pracy. Powszechny

wiek emerytalny wnioskodawca ukończył zaś z dniem (...) Decyzją z dnia 15 kwietnia 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał wnioskodawcy od dnia 1 kwietnia 2013r. prawo do emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalno-rentowej, i od tego czasu kontynuował wypłatę tego świadczenia obliczonego wg starych zasad zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy. W dniu 5 grudnia 2013rr. L. B. zgłosił w pozwanym organie rentowym żądanie ustalenia emerytury wg najkorzystniejszego wariantu, co skutkowało wydaniem – zaskarżonej w niniejszym postępowaniu – odmownej decyzji ZUS z dnia 7 stycznia 2014 r. Opierając się następnie na przedstawionym przez organ rentowy na użytek sprawy symulacyjnym wyliczeniu wysokości emerytury wnioskodawcy wg nowych zasad przewidzianych w art. 26 ustawy emerytalno-rentowej (niekwestionowanych przez odwołującego co do swej matematycznej poprawności) Sąd I instancji ustalił jednocześnie, iż tak obliczone świadczenie emerytalne jest korzystniejsze od tego pobieranego dotąd przez odwołującego i to o kwotę 751 zł 69 gr brutto w skali miesiąca. W świetle powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu, dokonując oceny prawnej sprawy, uznał żądanie odwołania za w pełni zasadne, a zaskarżoną decyzję ZUS za naruszającą prawo tj. art. 55 w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity w Dz. U. z 2013 r., poz.1440 ze zm.) .Przywołując bowiem brzmienie wyżej wskazanych przepisów – w ślad za stanowiskiem odwołującego – Sąd I instancji w zauważył, iż wbrew temu co postuluje pozwany organ rentowy – przepisy te nie uzależniają możliwości ustalenia wysokości emerytury w powszechnym wieku emerytalnym dla osób urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r. wg nowych zasad od tego aby uprzednio nie doszło do ustalenia a nawet wypłaty innego świadczenia emerytalnego. Z kolei oczywistym jest, iż odwołujący spełnił wszystkie przewidziane w pierwszym z powołanych przepisów warunki to takiego obliczenia emerytury skoro osiągnął powszechny wiek emerytalny 65 lat z dniem (...), legitymuje się wymaganym okresem ubezpieczenia, kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe aż do dnia 31 marca 2013 r., o przyznanie emerytury z tytułu powszechnego wieku emerytalnego wystąpił po dniu 31 grudnia 2008 r. a nadto emerytura ta obliczona wg nowych zasad jest korzystniejsza w swej wysokości od tej dotąd pobieranej ustalonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalno-rentowej. Na potwierdzenie swych racji co do wykładni powołanego przepisu Sąd Okręgowy wskazywał na utrwalone już w tym względzie orzecznictwo Sądu Najwyższego w tym na uchwałę tego Sądu z dnia

4 lipca 2013 r. w II UZP 4/13 LEX nr 1342169 jak i późniejszy wyrok z dnia 19 marca 2014 r. I UK 345/14 LEX nr 1455228. W podstawie prawnej wyroku, oprócz wyżej wskazanych przepisów prawa materialnego, powołany został art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnobrzegu z dnia 25 września 2014 r. zaskarżony został przez pozwaną Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.. W apelacji z dnia 21 października 2014 r. pozwany organ rentowy zarzucając naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 55 w związku z art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz.1440 ze zm.), co doprowadziło do bezzasadnego przyznania wnioskodawcy prawa do przeliczenia emerytury wg nowych zasad, wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania wnioskodawcy, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. W krótkim uzasadnieniu wniesionego środka odwoławczego skarżący – nie kwestionując ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu – raz jeszcze prezentował swoje stanowisko co do wykładni powołanego w petitum apelacji przepisu – w świetle którego fakt, iż odwołując nabył już uprzednio prawo do świadczeń emerytalnych i je pobierał miał stać na przeszkodzie w ustaleniu prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym wg nowych zasad. W tym kontekście skarżący też zauważał że, nie można opierać się w niniejszej sprawie na treści uchwały Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013 r. II UZP 4 /13 ponieważ uchwała ta zapadła w sprawie, w której ubezpieczony złożył wprawdzie wniosek o wcześniejszą emeryturę i świadczenie to zostało mu przyznane, ale ze względu na kontynuowanie zatrudnienia i osiąganie przychodów powodujących zawieszenie świadczenia, przyznanej emerytury nie pobierał aż do momentu zgłoszenia wniosku o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym.

Wnioskodawca L. B. wniósł o oddalenie apelacji ZUS (oświadczenie odwołującego złożone na rozprawie apelacyjnej).

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie ,rozpoznając apelację pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R., zważył co następuje;

Apelacja jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu.

Zaskarżony bowiem wyrok Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 25 września 2014 r. jest – w ocenie tut. Sądu – wbrew zarzutom zaskarżenia wyrokiem trafny i odpowiadający prawu. W bezspornych okolicznościach faktycznych dotyczących przebiegu ubezpieczenia wnioskodawcy , jak też nabycia przez niego prawa do wcześniejszej emerytury , a następnie do emerytury z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego i pobierania tych świadczeń przed dniem złożenia wniosku z dnia 5 grudnia 2013 r. skutkującego wydaniem zaskarżonej decyzji , spór w przedmiotowej sprawie sprowadzał się w istocie do przesądzenia możliwości zastosowania art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) mającego skutkować zwiększeniem świadczenia emerytalnego wnioskodawcy L. B.. Już na wstępie jednak należy z całą mocą stwierdzić, że wbrew temu co przyjął w zaskarżonej decyzji ZUS żądanie wnioskodawcy nie mogło dotyczyć przyznania prawa do emerytury na podstawie wyżej wskazanego przepisu, bo po pierwsze- określa on jedynie sam sposób ustalania wysokości emerytury przyznanej

w trybie art.27 w/w ustawy emerytalno-rentowej , a po drugie bezspornym jest, iż prawo do tak określonego świadczenia wnioskodawca nabył już uprzednio na podstawie decyzji ZUS z dnia 15 kwietnia 2013 r. Tym samym jego wnioski z dnia

5 grudnia 2013r. należało odczytać , jako w istocie zmierzający do ponownego ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego wg odmiennych niż dotąd zasad , właściwych dla emerytur kapitałowych. W świetle więc powyższego tak określone żądanie L. B. mogło znaleźć swoją oparcie wyłącznie w treści art.114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) , co w okolicznościach faktycznych sprawy było jak najbardziej zasadne. Uzupełniając bowiem jedynie w tym niezbędnym zakresie ustalenia Sądu I instancji zauważyć należy ,że decyzja ZUS z dnia 15 kwietnia 2013 r. przyznająca wnioskodawcy prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym , przy ustaleniu wysokości świadczenia w oparciu art. 53 w/w ustawy ,wydana została bez koniecznego w tym przedmiocie wniosku ubezpieczonego (vide akta emerytalne) , w sytuacji gdy w dniu 10 kwietnia 2013 r. –przyjętym w decyzji tej jako data zgłoszenia wniosku emerytalnego – odwołujący złożył wyłącznie wniosek o przeliczenie dotychczas pobieranego świadczenia tj. wcześniejszej emerytury nabytej w trybie art. 29 w/w ustawy emerytalno-rentowej ,na podstawie decyzji ZUS z dnia 24 sierpnia 2009r. Tym samym pozbawiono wówczas odwołującego możliwości wyboru sposobu obliczenia wysokości nowej emerytury (wg. starych względnie nowych zasad) , co więcej sam organ rentowy nie pokusił się nawet na dokonanie w tym zakresie jakiegokolwiek symulacji , a byłoby to jak najbardziej celowe zważywszy na skomplikowane i mało klarowne nawet dla profesjonalistów prawa ubezpieczeń społecznych zasady ustalania podstawy wymiaru i sposobu obliczania wysokości należnych świadczeń emerytalnych (tak też wprost w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2013 r. II UK 143/13 OSNP 2014/10/148). Reasumując w tak zaistniałej sytuacji, późniejsze powzięcie przez wnioskodawcę wiedzy co do możliwości odmiennego sposobu ustalenia wysokości jego emerytury – przy powszechnie dostępnej wiedzy o orzecznictwie Sądu Najwyższego w zakresie wykładni art.55 ustawy emerytalno-rentowej (na które zresztą powoływał się odwołujący

w treści swego odwołania) dawało pełne podstawy do ustalenia na nowo wysokości jego emerytury, oczywiście przy spełnieniu się przesłanek przewidzianych w wyżej powołanym art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.). Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu przyjął , że przesłanki te w odniesieniu do wnioskodawcy zostały spełnione i takie też stanowisko prezentuje tut. Sąd Apelacyjny. Z powołanej bowiem normy prawnej i przy uwzględnieniu powiązanych z nią regulacji w zakresie ustalania wysokości emerytur kapitałowych oraz ich przeliczania (jako ,że nie jest to przepis funkcjonujący samodzielnie, w próżni normatywnej “) nie można

w żadnym razie wyprowadzić stawianego przez pozwanego organ rentowy wniosku, że wcześniejsze nabycie prawa do innego świadczenia emerytalnego niż to przewidziane w art. 27 ustawy emerytalno-rentowej ,a nawet pobieranie tego świadczenia może stać na przeszkodzie w ustaleniu wysokości emerytury wg. nowych zasad. Wystarczające jest bowiem w tym względzie aby ubezpieczony urodzony przed dniem

1 stycznia 1949r. i legitymujący się wymaganym okresem ubezpieczenia wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym po dniu dnia 31 grudnia 2008 r. kontynuując ubezpieczenie po osiągnięciu tego wieku emerytalnego. Taka zaś sytuacja wystąpiła w przypadku L. B., który pozostawał w ubezpieczeniu nieprzerwanie aż do 31 marca 2013 r. osiągając powszechny wiek emerytalny już z dniem (...). Powyższy pogląd jest też konsekwentnie reprezentowany w orzecznictwie Sądu Najwyższego, czego przykładem jest nie tylko powołana przez Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu uchwała tego Sądu z dnia 4 lipca 2013r. II UZP 4/13 LEX nr 1342169 , ale też późniejszym liczne wyroki jak chociażby ten z 19 marca 2014 r. I UK 345/13 LEX nr 1455228 ,czy z 18 września 2014 r. I UK 27/14 LEX nr 15 37287. Dodać przy tym należy ,że jakkolwiek prawdą jest ,iż przywołana w pierwszym rzędzie uchwała Sądu Najwyższego zapadła w stanie faktycznym w którym ubezpieczony nie pobierał przyznanego wcześniej świadczenia emerytalnego w obniżonym wieku , to jednak wskazany choćby wyżej wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2014r. I UK 345/13 dotyczy już zgoła odmiennej sytuacji , w której ubezpieczony przed wystąpieniem z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego ,mając ustalone uprzednio prawo do emerytury wcześniejszej ,świadczenie to pobierał.

Z tych wszystkich więc wyżej naprowadzonych względów ,skoro -co także bezsporne – obliczona na nowo emerytura kapitałowa wnioskodawcy L. B. okazała się być wyższa w swej wysokości od tej dotychczasowej ustalonej wg starych zasad- na podstawie art. 385 k.p.c. - z braku dostatecznych podstaw faktycznych i prawnych - orzeczono jak w sentencji .

(...)

(...)

(...)